

تدوین الگوهای مداخله در بافت تاریخی شوشتر (محله دکان شمس)

و ارائه مدل بهینه مداخله

سیده زینب طباطبایی^۱ 09163193137، بهزاد وثیق^۲

^۱. دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی، گروه معماری، شوشتر، ایران z.tabatabaei59@yahoo.com

^۲. استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول، ایران vasiq@jsu.ac.ir

چکیده :

در گذشته شکل گیری بافتهای با توجه به نیازهای زمانی - مکانی و شاخصه های فرهنگی - هویتی دوره خود بوده، و اینکه بافت های تاریخی میراث گرانبهای و مهمترین عامل هویت شهرها محسوب می گشتند. با گذشت زمان ، این بافت ها روز به روز از چهارچوبهای زیستی اولیه خویش دور تر میشوند. مسأله اساسی بافت ، ناهمخوانی کالبد و محتوای شهری و در نتیجه بیگانگی شهروند در این محیط نا به سامان است. چنین به نظر می رسد که پیش از آنکه معضلات کنونی بافت کهن به بحرانهای شهری تبدیل شود باید روشی هدفمند و اصولی اتخاذ گردد و با شناخت ارزش ها، توان اقتصادی، کالبدی، فرهنگی واجتماعی بافت روشن می شود لازم است که فرایند تاریخی "نو شدن" بدان باز گردانیده شود.

بافت تاریخی شوشتر را می توان یکی از بافتهای منسجم و تاحدود زیادی پویا در بافت های شهری ایران به حساب آورد؛ محله دکان شمس یکی از محلات قدیم شهر شوشتر بوده و در ساختار تاریخی بافت نقش بسزایی ایفا می نماید. وجود آثار تاریخی در این محله پتانسیل مناسبی برای جذب گردشگران می باشد، از سوی دیگر هویت خود را در طول تاریخ حفظ کرده و اکنون نیز از پویایی و سرزندگی ویژه ای برخوردار است. ساماندهی این محله نه تنها بر انسجام بافت شهری می افزاید بلکه در تقویت نقش خدمات رسانی در مقیاس محلی و ارتقای کیفیت محیط زندگی ساکنان و روابط اجتماعی - فرهنگی آنان نقش بسزایی دارد.

در این پژوهش سعی بر آن شده، پس از شناخت الگوهای مداخله در بافت های تاریخی و شاخص یابی نظرات اندیشمندان معیارهای پشتیبان شناسایی شوند، سپس با بررسی ، به نوع بافت دست یافته و برطبق وضعیت و دورنمای آن الگوی مداخله را تبیین می نماییم. تا راهکارهایی بهینه برای رسیدن به ویژگی ها و الگوهای معماری مطابق با نیازهای امروز و برگرفته از الگوهای معاصر، و انسجام سرزندگی و ارتقا کیفیت فضایی، سطح رفاه و ایمنی و ارتقا تعاملات اجتماعی، اقتصادی، ایجاد پتانسیل های لازم برای افزایش حضور گردشگران و معاصر سازی آثار تاریخی از دو بعد مادی و معنوی ایجاد پیوند میان گذشته، حال و آینده، حفظ ارزش های در آثار تاریخی پرداخته و در نهایت الگوی مداخله پیشنهادی ارائه میشود.

واژه های کلیدی: بافتهای فرسوده شهری ، بهسازی ، نوسازی، بازسازی ، شیوه های مداخله،